

W numerze :

- Jak kształtować przyjazną przestrzeń uniwersytecką
- XVI Krakowsko–Wrocławskie Spotkanie Naukowe Administratywistów
- Prof. Adam Błaś (1946–2025) – uniwersyteckie wspomnienie
- Wizyta studentów WPAE w Parlamencie Wolnego Państwa Saksonia
- Międzynarodowa konferencja Koła Naukowego Lituanistów
- Erasmus + w Padwie
- Kreowanie pozytywnego wizerunku wydziału: nowe wyzwania dla naszej administracji – wyjazd szkoleniowy w Srebrnej Górze

Jak kształtować przyjazną przestrzeń uniwersytecką. Wileńskie inspiracje

Przestrzeń i społeczność

Uniwersytet to miejsce i społeczność. Sieć powiązań między ludźmi ulokowana jest w uniwersyteckiej przestrzeni i można nawet pokusić się o stwierdzenie, że *genius loci* jest elementem swojej społeczności.

Ten artykuł to zapis impresji po dwóch wizytach w Wilnie w roku 2024 na Uniwersytetach Wileńskim (Vilniaus Universitetas) i Michała Römera (Mykolo Romerio Universitetas), zwanym potocznie Uniwersytetem Romerisa. Nasz Wydział łączy z obydwoma uniwersytetami tradycja długiej współpracy, szczególnie aktywnej w przypadku Uniwersytetu Romerisa. Doskonałym przykładem takiej współpracy jest dwóch naszych profesorów: prof. Zdzisław Kegel i prof. Marek Bojarski, a w bibliotece tego Uniwersytetu – głównie dzięki staraniom pana Tadeusza Juchniewicza, pracownika naszej wydziałowej Biblioteki – jest regał z polskimi książkami, w znacznej części wypełniony publikacjami naszych pracowników.

Oba stołeczne Uniwersytety są takie jak współczesna Litwa – dynamiczne, przyjazne i nowoczesne, co dotyczy także przestrzeni o wysokiej jakości, pięknym wzornictwie, która została udostępniona do użytku studentom i wykładowcom.

Przyjazna przestrzeń uniwersytecka powinna zaspokajać potrzeby społeczności akademickiej, czyli potrzebę spotkań, potrzebę przynależności (co dotyczy zarówno możliwości spotkań, jak i pewnego nienachalnego gloryfikowania tradycji), potrzebę pracy w skupieniu – wspólnie i na osobności. Dobrze też, żeby wzornictwo urządzeń i obiektów uniwersyteckich było wysokiej jakości i nie zaszkodzi, by przyprawione to było odrobiną poczucia humoru. Osobom zdziwionym taką opinią chciałabym serdecznie zarekomendować książkę *Filozofia dowcipu. Humor jako siła napędowa umysłu*, autorstwa M.M. Hurleya, D.C. Dennetta i R.B. Adamsa Jr., (Kraków 2021). Uniwersytet to miejsce społeczne, które potrzebuje kreatywności jak powietrza, w związku z tym potrzebuje też humoru.

Wspomniane wyżej role często realizowane są przez jeden obiekt. Funkcje poszczególnych miejsc przenikają się, zaspokajając różne potrzeby studentów i wykładowców, a także gości uczelni.

Wszystko to znalazłam w Wilnie i dlatego też uważam, że jest to doskonały kierunek wyjazdów naukowych i wymian studenckich. Moim ogromnym marzeniem jest, żeby nasz Wydział zgodził się przyjąć propozycję, którą wstępnie przedstawił nam Uniwersytet Romerisa – otworzenia wspólnego kierunku studiów poświęconego prawu europejskiemu.

Emocje – możliwość ich wyrażania i szacunek dla nich

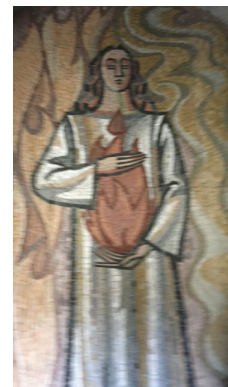
Na zdjęciu widać emocjonalnego liska, który jest wyrazem dialogu ze studentami. Planszę, na której mogą oni dać wyraz swoim emocjom, umieszczono w często uczęszczanym korytarzu. Można liska – zgodnie z instrukcją – pokolorować barwami symbolizującymi emocje – i dodać do tego własny opis. To, co jest tu ogromnie ważne, to możliwość afirmacji własnych postaw, tak istotna dla młodych ludzi, którzy skonstruowali lub dopiero konstruuja swoją tożsamość. (Pozwolę sobie zadać pytanie: kto z Państwa nigdy nie bazgrolił chociażby po podręcznikach lub szkolnych ławkach, nie pisał po ścianach w szkole, ewentualnie nie zabawiał się w jakimkolwiek zakresie w eksperymenty z graffiti?). Lisek to także wyraz respektowania podmiotowości studentów i innych osób tworzących społeczność akademicką. Mają oni na uniwersytecie coś, co sami stworzyli i wszyscy mogą to zobaczyć.

Tradycja

Tradycja uniwersytecka powinna być podtrzymywana, a to wymaga dwukierunkowych działań: tych osób, które obecnie tworzą wspólnotę uniwersytecką, oraz tych, którzy z niej wyrosli.

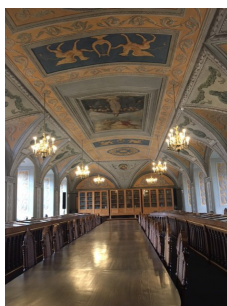
Na zdjęciach można zobaczyć Aleję Alumnów w kampusie Wydziału Prawa Uniwersytetu Wileńskiego – użytkowy pomnik, tj. ławkę w kształcie szalek wagi Temidy, ufundowany przez alumnów, czyli absolwentów Wydziału, oraz mozaikę, która jest odniesieniem do litewskiej tradycji.

Dbam o Ciebie

Biblioteki na Uniwersytecie Wileńskim zlokalizowane są w pięknych i zabytkowych pomieszczeniach gmachu Uniwersytetu. Takie przestrzenie mają to do siebie, że z racji ich wielkości i grubości murów trudno jest je ogrzać, a studiowanie naukowych książek możliwe jest tylko stacjonarnie – co skutkuje tym, że człowiek bez większego ruchu spędza długie godziny. W naszym klimacie takie okoliczności oznaczają, że czytelnik zmarznie. Dla mnie przemitym zaskoczeniem oraz ogromnie wzruszającym przejawem troski były koce umieszczone zarówno w bibliotece dla naukowców, jak i w bibliotece dla studentów.

Te osoby, które tęsknią za czytelnią na Szajnochy i lubią chodzić do Ossolineum doskonale rozumieją, jak pomocne w skupieniu się może być przebywanie w odpowiedniej ku temu przestrzeni – pięknej i wymuszającej myślenie naukowe poprzez odwołanie do tradycji uniwersyteckiej. Te dwie ilustracje pokazują właśnie takie miejsca w bibliotekach Uniwersytetu Wileńskiego. To biblioteka dla doktorantów i miejsce w czytelni, w którym znajdują się liczne zabytki świadczące o naukowej przeszłości Uniwersytetu.

Rozrywka

Nie jest złym pomysłem, by budować społeczność akademicką także przez umożliwienie ludziom wspólnych aktywności. Na załączonych zdjęciach widać szachy z Uniwersytetu Romerisa i piłkarzyki z Wydziału Prawa Uniwersytetu Wileńskiego. Więż behawioralna jest jedną z najściślejszych więzi społecznych motywujących ludzi do wspólnego działania w przyszłości. Lepiej więc, by wytwarzała się ona, gdy towarzyszą temu pozytywne emocje.

Usiądźmy i porozmawiajmy

Jak to określił Piotr Sztompka – wybitny polski socjolog – koniecznym elementem społeczeństwa jest komunikacja między jednostkami. Dlatego też uniwersytety powinny dostarczać takiej przestrzeni, żeby nie trzeba było jej poszukiwać spontanicznie, wykorzystując do tego m.in. schody (*vide* schody w bud. A WPAE) lub jakiegokolwiek inne miejsca. Na zdjęciach widać przykłady z Wydziału Prawa Uniwersytetu Wileńskiego. Zaprojektowano tam siedziska dla dwóch (lub nawet czterech) osób – o ciekawym wzornictwie i do tego bardzo wygodne – oraz przestrzeń pozwalającą zmieścić się większej grupie opracowującej

np. jakiś projekt. Zaraz przy wejściu do budynku Wydziału Prawa mieści się kawiarnia, która też jest doskonałym miejscem wspólnych rozmów. Wprawdzie konserwatywnie nastawieni profesorowie są zdania, że to „może trochę nie wypada”, ale należy zauważyć, że właśnie taka lokalizacja ma swoje zalety. Od razu wpadniemy na te osoby, z którymi warto byłoby się zobaczyć. Kiedyś w bud. B naszego Wydziału funkcjonowała taka przestrzeń – pozwalająca na wspólne spędzanie czasu. Później zamieniono ją na salę wykładową, a teraz mieści się tam korytarz i inne pomieszczenia – zaraz koło metaloplastyki na parterze. Szkoda, że nie mamy już takiego miejsca. Zrodziło się tam bardzo wiele genialnych, wspólnych pomysłów i zadzierzgnęło wiele przyjaźni...

Potrzebuję chwili, by w spokoju popracować

Na Wydziale Prawa miejsca skupienia typu „plaster miodu” zapewniają prywatność – to w zasadzie małe twierdze, ale oczywiście bez przesady. Są one w pełni wyposażone w źródła zasilania i dostęp do internetu. Ich kształt nie zaprasza do wizyt natrętów. To przestrzeń wybitnie dla jednej osoby, która poszukuje odrobiny samotności i spokoju.

Uniwersytet to coś więcej niż studiowanie

Uniwersytety powinny dostarczać wszechstronnych okazji do rozwoju, także kulturalnego. Miejscem, które pozwala na szczególne artystyczne współistnienie społeczności i przekazywanie treści i emocji, jest teatr. Taką funkcję kiedyś i obecnie pełni na Uniwersytecie Wileńskim sala teatralna. Nie wiem, czy Państwo wiedzą, że sala Balzera w budynku głównym nazywała się kiedyś Auditorium Comicum i odbywały się w niej przedstawienia. Ja z okresu studiów pamiętam tę salę jako miejsce wykładowe z podwieszoną pod sufitem ogromną drewnianą kratownicą. Zawsze tak siadaliśmy, żeby w razie gdyby się oberwała, być w oku kraty,

a nie pod jej krawędzią. Z tego też powodu wykłady były cokolwiek stresujące, a topografia rozmieszczenia studentów niekonwencjonalna.

Przestrzeń uniwersytecka jest ważna dla społeczności akademickiej. Powinna stwarzać warunki dla optymalnego rozwoju, co dotyczy w zasadzie zaspokajania potrzeb osób studiujących, nauczających i tych osób, które umożliwiają ten proces – czyli pracowników bibliotek i administracyjnych. Nasi absolwenci będą po studiach pamiętać nie tylko wiedzę, ale też nas i miejsca, dzięki którym ten ważny okres w ich życiu był taki, jaki był.

prof. Magdalena Tabernacka

„Obiegówka” – czyli gra terenowa bibliotek naukowych UW

Od 1985 r. dnia 8 maja obchodzimy Dzień Bibliotekarza, zainicjowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Z tej okazji biblioteki specjalistyczne UW zorganizowały już po raz drugi grę „Obiegówka”, której celem było poznanie przez studentów jak największej liczby bibliotek UW (zarówno tych większych wydziałowych, jak i mniejszych katedralnych czy instytutowych). Uczestnicy gry pobierali specjalną obiegówkę; mieli za zadanie odwiedzenie bibliotek z listy, zapisanie odpowiedzi na pytanie dotyczące konkretnej biblioteki i zebranie pieczętki, a następnie oddanie obiegówki swojej bibliotece bądź ostatecznie, jaką się odwiedziło. Pytanie do naszej Biblioteki Wydziałowej brzmiało: „Jaki film kryminalny kręcony był w Bibliotece WPAE?”.

Finał i rozdanie nagród odbyły się w Saloniku Kulturalnym Biblioteki Uniwersyteckiej. Serdeczne podziękowania należą się Pani Oldze Tokarczuk, która przeznaczyła na nagrodę książkę z osobistą dedykacją, oraz Wydawnictwu Uniwersyteckiemu za przekazane nagrody i wsparcie całej akcji.

„Obiegówka” jest inicjatywą oddolną bibliotek specjalistycznych, której głównym celem ma być integracja środowiska akademickiego. Gra cieszyła się dużym powodzeniem. Dziękujemy wszystkim uczestnikom!

Karina Skowroń

DGP

ekstra 16 czerwca 2025 nr 115 (6532)

XIX Ranking Studiów Prawniczych

DGP.PL

W XIX edycji Rankingu Dziennika Gazety Prawnej dotyczącego studiów prawniczych nasz Wydział zajął wysokie II miejsce w Polsce! Osiągnęliśmy wynik 103,10 pkt, wyprzedził nas tylko Uniwersytet Jagielloński – 105,70 pkt. Podium zamyka Uniwersytet Warszawski – 102,70 pkt.

Ocenie podlegały 4 kategorie: kadra, jakość i siła kształcenia, wymogi stawiane studentom i jakość absolwentów oraz zdawalność na aplikacje prawnicze. WPAE osiągnął najwyższy spośród uczelni wynik w kategorii „kadra”, w której skład wchodziły takie czynniki jak: liczba nowo zatrudnionych pracowników, liczba publikacji naukowych pracowników, liczba otrzymanych grantów badawczych, liczba osiągniętych przez pracowników wydziału tytułów profesora i doktora habilitowanego czy udział pracowników w organach państwa (np. w samorządach).

Więcej o metodologii Rankingu i o wynikach można przeczytać na stronach GDP i UWr:

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/9821232,uj-i-lazarski-najlepiej-ksztalca-prawnikow-xix-ranking-studiow-prawni.html>

<https://uwr.edu.pl/awans-wpae-uwr-w-xix-rankingu-studiow-prawniczych-dgp/>

„Cieszy mnie niezmiernie, że Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWr od wielu lat utrzymuje się na podium w najważniejszych rankingach uczelniowych. Jest to przede wszystkim zasługa naszej kadry badawczo-dydaktycznej, co znalazło odzwierciedlenie w tegorocznym rankingu Dziennika Gazety Prawnej. Zestawienie to stosuje bardzo wiele kryteriów oceny prowadzenia studiów prawniczych w uczelniach, stąd tym bardziej jesteśmy dumni z awansu na drugie miejsce w rankingu oraz z pierwszego miejsca w kategorii kadra” – komentuje prof. dr hab. Jacek Przygodzki, dziekan WPAE.

Dziękujemy całej społeczności Wydziału, która przyczyniła się do osiągnięcia tego sukcesu!

XIV Ranking Rzeczpospolitej: WPAE na III miejscu

W XIV Rankingu Wydziałów Prawa, organizowanym przez „Rzeczpospolitą”, nasz wrocławski Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii zajął III miejsce wśród uczelni publicznych, natomiast w kategorii „współpraca międzynarodowa” uzyskaliśmy I miejsce.

W tej edycji, tak jak i w poprzednich, liczą się trzy kategorie: potencjał naukowy (maks. 12 pkt), jakość kształcenia (maks. 16 pkt) i współpraca z zagranicą (2 pkt).

Łącznie nasz Wydział zdobył 20,5 pkt na 30 pkt możliwych. Na I i II miejscu Rankingu utrzymali się zeszłoroczn liderzy – odpowiednio Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego (22,6 pkt) oraz Uniwersytetu Warszawskiego (21,5 pkt).

WPAE zajął I miejsce w kategorii współpraca z zagranicą, dzięki m.in. bogatej ofercie studiów w języku angielskim oraz wysokiemu odsetkowi studentów zagranicznych uczących się na WPAE. Dziekan Wydziału, prof. Jacek Przygodzki, podkreślił wagę współpracy zagranicznej w edukacji prawniczej: „Współczesny świat jest coraz bardziej zglobalizowany, a prawnicy często pracują w międzynarodowym kontekście. Programy wymiany studenckiej, współpraca z zagranicznymi uczelniami powinny być standardem na studiach prawa”.

Więcej o metodologii oceniania wydziałów można znaleźć na stronie: <https://www.rp.pl/prawnicy/art42596381-ranking-wydzialow-prawa-2025-krakow-ponownie-pierwszy-na-podium>.

Nowa strona internetowa WPAE

Od kwietnia 2025 r. strona Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii funkcjonuje pod nowym adresem: www.prawo.uwr.edu.pl.

Dodawanie treści przez pracowników oraz modyfikacja informacji (m.in. terminów konsultacji, zdjęć profilowych, numerów telefonów itd.) jest możliwa dla każdego pracownika po zalogowaniu się do Multiportalu (<https://uwr.edu.pl/wp-admin/>). Logujemy się takimi danymi jak do poczty pracowniczej UWr.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

Logowanie do witryny jest możliwe wyłącznie w sieci uniwersyteckiej lub poprzez Global Protect. Instrukcja znajduje się na stronie <https://it.uwr.edu.pl/logowanie-do-edycji-tresci-w-multiportal/>.

Osoby zainteresowane szkoleniem w tym zakresie mogą zgłaszać swoje zapotrzebowanie na adres mailowy: pomoc@uwr.edu.pl; szkolenia odbywać się będą online na platformie TEAMS.

Więcej przydatnych informacji znajdą Państwo pod adresem: <https://it.uwr.edu.pl/multiportal/>.

Zachęcamy do odwiedzania strony WPAE, a w szczególności śledzenia najnowszych wydarzeń Wydziału w zakładce Aktualności.

Przypominamy również, że z powodu zmiany strony WPAE oraz wdrożenia nowej bazy publikacji Omega P*Si*R, która zastąpiła znaną do tej pory HUESC*Ę*, informacje o publikacjach nie będą automatycznie dodawane do profili pracowników.

Informacje bibliograficzne o publikacjach pracowników naukowych będą prezentowane na osobnej, dedykowanej do tego stronie bazy wiedzy UWr, pod adresem: <https://bw.uwr.edu.pl/>. Więcej informacji o bazie wiedzy: <https://bw.uwr.edu.pl/about/> oraz <https://bw.uwr.edu.pl/about/faq>.

Zasady funkcjonowania bazy Omega P*Si*R zostały określone w zarządzeniu Nr 95/2025 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 kwietnia 2025 r. w sprawie zadań związanych z procesem ewaluacji jakości działalności naukowej na Uniwersytecie Wrocławskim.

Zapraszamy również na nową odsłonę strony domowej Biblioteki WPAE: <https://biblioteka.prawo.uwr.edu.pl/>.

XVI Krakowsko-Wrocławskie Spotkanie Naukowe Administratywistów „Przeszłość w prawie administracyjnym”, Zamek Książ, 8-9 maja 2025 r.

W dniach 8 i 9 maja 2025 roku odbyło się XVI Krakowsko-Wrocławskie Spotkanie Naukowe Administratywistów, zorganizowane przez Instytut Nauk Administracyjnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Patronat nad wydarzeniem objęła Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu.

Kierując słowa powitania do gości zgromadzonych w Zamku Książ, dr hab. Piotr Lisowski, prof. UWr (Dyrektor Instytutu Nauk Administracyjnych i Kierownik Zakładu Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr), nawiązał do długoletniej tradycji organizowanych naprzemiennie przez uczelnię wrocławską i krakowską spotkań naukowych służących wymianie doświadczeń i poglądów badawczych oraz zacieśnianiu współpracy przez zaprzyjaźnione ośrodki. Historia tychże spotkań sięga bowiem roku 2010, kiedy to prof. dr hab. Jan Boć (Dyrektor Instytutu Nauk Administracyjnych i Kierownik Zakładu Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr) i prof. dr hab. Jan Zimmermann (Kierownik Katedry Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji UJ) zainicjowali cykl „Krakowsko-Wrocławskich Spotkań Naukowych Administratywistów”. Od tamtej pory coroczne spotkania cieszą się prestiżem w środowisku naukowym, a także dużym zainteresowaniem i z radością kontynuowane są przez następców pomysłodawców.

Gości powitali również dr Łukasz Prus (Prorektor ds. studenckich UWr), dr hab. Jacek Przygodzki, prof. UWr (Dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr), dr hab. Agnieszka Chrisidu-Budnik (Kierownik Zakładu Ustroju Administracji Publicznej Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr) oraz mgr Mateusz Kaszubski (przedstawiciel Biura Promocji Miasta z Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu), który podkreślił walory przyrodnicze i historyczne Wałbrzycha, a także jego intensywny rozwój w zakresie prowadzonych obecnie inwestycji. Określił Wałbrzych mianem miasta łączącego tradycję ze współczesnością.

Pierwszy panel moderowany był przez prof. dr hab. Hannę Knysiak-Sudykę (Uniwersytet Jagielloński) i dr hab. Renatę Raszewską-Skałecką, prof. UWr. Podczas pierwszego panelu wygłoszono łącznie cztery referaty. Autorem pierwszego z nich *Przedawnienie jako przesłanka niedopuszczalności egzekucji administracyjnej* był dr Paweł Majczak z Uniwersytetu Wrocławskiego. Odnosił się m.in. do pojęcia dopuszczalności egzekucji, zasady ogólnej niezbędności, a także istoty przedawnienia, wskazując, że stanowi ono jedną z przyczyn wygaśnięcia obowiązku. Rozważania oparte zostały na analizie przepisów administracyjnych i podatkowych oraz orzecznictwa sądowoadministracyjnego.

Kolejną prelegentką była dr Justyna Mielczarek-Mikołajów z Uniwersytetu Wrocławskiego. Swoje wystąpienie *Wywłaszczenie – relikw przeszłości czy współczesny mechanizm ochrony interesu publicznego* rozpoczęła od ujęcia prawnohistorycznego – ukazania historii wywłaszczenia w Polsce, poczynając od roku 1918. Następnie analizie poddane zostały podstawy prawne wywłaszczenia (m.in. ustawa o gospodarce nieruchomościami¹), a także orzecznictwo – Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Trybunału Konstytucyjnego oraz wojewódzkich sądów administracyjnych. Co ważne, rozważania prowadzone były z zastrzeżeniem, że przyjętą perspektywą badawczą jest gwarancja praw jednostki.

Następny referat *Osoby interesowane w postępowaniu administracyjnym* wygłoszony został przez dra Piotra Janiaka z Uniwersytetu Wrocławskiego. Punktem wyjścia do prowadzonych rozważań była definicja legalna osoby interesowanej z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym z 1928 r., zgodnie z którą „Osobą interesowaną jest każdy, kto żąda czynności władzy, do kogo czynność władzy się odnosi, lub też czyjego interesu czynność władzy choćby pośrednio dotyczy”². Możemy zatem wyróżnić osoby interesowane będące stroną (mające interes prawny) oraz tzw. osoby tylko interesowane (mające interes faktyczny, a nie prawny). Podkreślenia wymaga również fakt, że na tym pojęciu bazuje definicja obecnie obowiązująca w polskim systemie prawnym, sformułowana przez prawodawcę w Kodeksie Postępowania Administracyjnego³.

Kolejnym prelegentem w tym panelu był dr Michał Sobol z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przedstawił on pracę *Dekret Bieruta w orzecznictwie sądów administracyjnych i komisji weryfikacyjnej*. W tym referacie dokonano szczegółowej analizy aktu prawnego, na mocy którego na własność gminy (miasta stołecznego Warszawy) przeszły niemalże wszystkie grunty w przedwojennych granicach miasta⁴. Działania te miały z założenia na celu odbudowę stolicy, do dziś budzą jednak poważne kontrowersje ze względu na utratę własności nieruchomości przez prawowitych właścicieli. Rozważania poświęcone były także koncepcji praw refleksowych.

Moderatorkami drugiego panelu obrad były dr Joanna Człowiekowska z Uniwersytetu Jagiellońskiego i dr hab. Renata Kusiak-Winter, prof. UWr. Autorką pierwszego referatu *Prawne aspekty ochrony trudnego dziedzictwa* była dr Anna Mazur-Tokarz z Uniwersytetu Jagiellońskiego, która poruszyła niezwykle istotny i skomplikowany temat upamiętnienia trudnej i złożonej przeszłości. W wystąpieniu przedstawione zostało znaczenie pojęcia dziedzictwo, a także liczne przykłady tzw. trudnego dziedzictwa, sposoby jego ochrony oraz trudności z nią związane, jak na przykład problem z zachowaniem autentyczności. Jednym z najbardziej obrazowych z omówionych przykła-

¹ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.).

² Zob. art. 9 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. Nr 36, poz. 341 ze zm.).

³ Zob. art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

⁴ Dekret z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279).

dów było Miejsce Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau oraz Międzynarodowa Rada Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Drugie wystąpienie w tym panelu – *Znaczenie przeszłości jednostki w postępowaniach prowadzonych przez organy administracji publicznej* – zostało wygłoszone przez mgr Magdalenę Kurdziel i dra Adama Kozienia z Uniwersytetu Jagiellońskiego. W referacie tym poruszono problem braku konsekwencji terminologicznej ustawodawcy, używania pojęć nieostrych przy jednoczesnym braku definicji legalnych pojęć dotyczących przeszłości jednostki, takich jak reputacja czy nieposzlakowana opinia. Wskazano także największe problemy interpretacyjne, które wynikają z takiego stanu prawnego, jak ryzyko nadmiernej uznaniowości organu czy ryzyko wtórnego karania.

Pierwszy dzień konferencji zwieńczyła ożywiona merytoryczna dyskusja, w której głos zabrali kolejno: prof. dr hab. Jerzy Korczak, prof. dr hab. Hanna Knysiak-Sudyka, dr Andrzej Pakuła, dr hab. Ewa Skorczyńska oraz dr hab. Marta Romańska, prof. UJ. Następnie do pytań dotyczących ich referatów odnieśli się prelegenci – dr Piotr Janiak, dr Paweł Majczak oraz dr Michał Sobol.

W kolejnym dniu obrad gości zgromadzonych w Zamku Książ ponownie powitał dr hab. Piotr Lisowski, prof. UW. Panel konferencji moderowali dr hab. Marek Mączyński, prof. UJ, i prof. dr hab. Jerzy Korczak. Inauguracyjne wystąpienie wygłoszone zostało przez dra Romana Szelemeja. Prezydent Miasta Wałbrzycha odniósł się do problematyki zarządzania miastem w czasie kryzysu, w tym finansowego oraz związanego z utratą statusu miasta na prawach powiatu oraz zakończonych sukcesem staraniach o jego odzyskanie⁵. Podkreślił także, że żaden samorządowiec nie powinien być uwarunkowany politycznie, a niezależność w tym zakresie jest niezbędna do prawidłowego sprawowania powierzonych funkcji.

Autorem drugiego wystąpienia *Przeszłość jako odbłask współczesnego prawa administracyjnego* był prof. dr hab. Piotr Dobosz (Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UJ), który podkreślił, że doktrynalnie i normatywnie jesteśmy uwarunkowani w kierunku przeszłości, czego przejawem jest m.in. ochrona zabytków, wskazując jednocześnie na różne funkcjonujące koncepcje przeszłości. Możemy bowiem wyróżnić te wykorzystujące przeszłość, czerpiące z niej, traktujące jako źródło doświadczenia i wyciągania wniosków na przyszłość, jak i te negujące przeszłość, odrzucające ją jako nieznaczącą, liczą się bowiem wyłącznie teraźniejszość i przyszłość. Kulminacją tego fascynującego referatu było przedstawienie autorskiej definicji administracji publicznej.

⁵ Wałbrzych był miastem na prawach powiatu w latach 1999–2002, utracił jednak ten status w 2003 r. Dopiero długie starania władz lokalnych doprowadziły do odzyskania statusu miasta na prawach powiatu 1 stycznia 2013 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie przywrócenia miastu Wałbrzychowi statusu miasta na prawach powiatu oraz ustalenia granic powiatu wałbrzyskiego (Dz. U. poz. 853).

Kolejny referat tego panelu, jak i ostatni tej konferencji, wygłoszony został przez dra hab. Jacka Przygodzkiego, prof. UW. Punktem wyjścia wystąpienia zatytułowanego *Uwag kilka na temat komisji dla usprawnienia administracji publicznej w międzywojennej Polsce* było stwierdzenie, że osoby, które wzięły odpowiedzialność za kraj w 1918 r. stanęły przed niezwykle trudnym wyzwaniem, jakim było odpowiedzenie na pytanie, jak stworzyć system, który będzie sprawnie funkcjonował. Pan Profesor odniósł się w swoim wystąpieniu do zagadnień reorganizacji administracji publicznej po odzyskaniu niepodległości oraz rozstrzygnięć konstytucyjnych w tym zakresie, syntetycznej charakterystyki pięciu komisji dla usprawnienia administracji publicznej, które utworzone zostały w okresie dwudziestolecia międzywojennego – komisji oszczędnościowej, komisji gen. W. Sikorskiego, dwóch komisji z 1926 r. oraz komisji M.Z. Jaroszyńskiego.

Merytoryczna część konferencji została podsumowana i zamknięta przez dra hab. Piotra Lisowskiego, prof. UW, oraz prof. dra hab. Piotra Dobosza, który jednocześnie zapowiedział przyszłoroczną kontynuację Krakowsko-Wrocławskich Spotkań, tym razem organizowaną przez stronę krakowską. Nadmienić należy także, że jak każdego roku, również obecne spotkanie zwieńczone zostanie pokonferencyjną publikacją, w której zarówno referenci, jak i pozostali uczestnicy wydarzenia, będą mogli w szerszym zakresie przedstawić swoje badania nad przeszłością w prawie administracyjnym.

dr Karina Pilarz

Zakład Ustroju Administracji Publicznej

zdjęcia dr Paweł Majczak

Profesor Adam Błaś (1946-2025) – uniwersyteckie wspomnienie

Adam Błaś

Profesor Adam Błaś swoje życie osobiste i zawodowe związał z Wrocławiem i Wydziałem Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Do Wrocławia przybył po zdaniu egzaminu maturalnego w tarnowskim liceum ogólnokształcącym. W 1964 r. rozpoczął studia prawnicze na ówczesnym Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. Już w ich trakcie swoje zainteresowania ukierunkował na administrację publiczną, wybierając seminarium magisterskie prowadzone przez Profesora Franciszka Longchamps de Bérrier, pod którego opieką naukową przygotował i obronił w 1969 r. pracę magisterską zatytułowaną *Formy działania administracji – nowe koncepcje w piśmiennictwie*. Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę na stanowisku asystenta stażysty w Katedrze Prawa Administracyjnego, a po organizacyjnych przekształceniach Wydziału od 1970 r. – już na stanowisku asystenta – w Zakładzie Nauki Administracji w utworzonym wówczas Instytucie Nauk Administracyjnych. Wówczas pod opieką naukową Profesora Tadeusza Kuty, kierownika Zakładu, zaczął przygotowywać pracę doktorską na temat działań złożonych w administracji państwowej.

W trakcie swojej asystentury odbył staże w ośrodkach naukowych we Wrocławiu i Warszawie. Zaangażowanie badawcze doprowadziło do wszczęcia w czerwcu 1973 r. przewodu doktorskiego zakończonego w 1978 r. obroną z wyróżnieniem rozprawy doktorskiej *Pojęcie działań złożonych administracji państwowej. Studium z metodologii badań nad działaniami administracji*. Po obronie awansował na stanowisko adiunkta, prowadził samodzielne wykłady i seminaria oraz rozpoczął dalsze badania skupione tym razem na pojęciu faktu administracyjnego. Wpisywały się one w ówczesny nurt badawczy całego Zakładu Nauki Administracji obejmujący pogranicza prawa administracyjnego, nauki administracji i nauk pokrewnych, których kontynuacją dociekań badawczych była rozprawa habilitacyjna *Pojęcie faktów administracyjnoprawnych – studium z badań nad działalnością administracji państwowej nieuregulowanymi wyczerpująco normami prawa*, na podstawie której Rada Wydziału nadała Adamowi Błaśowi stopień doktora habilitowanego, a Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego powołał Go po kolokwium habilitacyjnym zakończonym wyróżnieniem w 1989 r. na stanowisko docenta. W lutym 1995 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dalsze intensywne badania naukowe przynoszące coraz to nowe, znaczące publikacje doprowadziły do nadania w 2000 r. tytułu profesora nauk prawnych i zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego od maja 2004 r. Profesorowi Adamowi Błaśowi stosunkowo wcześniej zaczęto powierzać odpowiedzialne funkcje w Instytucie, już bowiem w 1984 r. został wybrany na Zastępcę Dyrektora Instytutu, którą to funkcję pełnił do 1987 r. W 1989 r. objął stanowisko Kierownika Zakładu Nauki Administracji, zajmowane nieprzerwanie do końca swojego zatrudnienia na Uniwersytecie, które od 2005 r. łączył ze stanowiskiem Dyrektora Instytutu Nauk Administracyjnych. Kilkakrotnie był członkiem Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego. Należał do różnych komisji senackich, w tym przez dwie kadencje do Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich Uniwersytetu Wrocławskiego. Zdolności organizacyjne i pozycja w świecie naukowym doprowadziły do powołania Profesora Błasia do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

Profesor Adam Błaś był niezwykle cenionym dydaktykiem, a Jego opiece naukowej zawdzięczamy przygotowanie kilkuset prac licencjackich i magisterskich. Pod Jego opieką promotorską powstało kilkanaście prac doktorskich, które były wyróżniane i nagradzane. Wykształcił wiele pokoleń studentów studiów prawnych i administracyjnych, nie tylko na Uniwersytecie Wrocławskim, był bowiem zapraszany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w innych uniwersyteckich ośrodkach

naukowych. Zyskał sobie opinię naukowca oddanego swym badaniom, wybornego wykładowcy, serdecznego i zaangażowanego opiekuna naukowego studentów i młodej kadry naukowej.

Profesor Adam Błaś zmarł 22 marca 2025 r. Msza święta w intencji Pana Profesora, podczas której został pożegnany przez swoich uniwersyteckich przyjaciół, współpracowników i wychowanków, odbyła się 2 kwietnia 2025 r. w Kościele Uniwersyteckim we Wrocławiu.

Agnieszka Chrisidu-Budnik
Renata Raszevska-Skałicka
Piotr Lisowski

Informacje biograficzne:

J. Korczak, *Słowo wstępne*, [w:] *Administracja publiczna pod rządami prawa. Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dr hab. Adama Błasia*, pod red. J. Korczaka, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2016.

Wizyta studentów WPAE w Parlamencie Wolnego Państwa Saksonia

W dniu 3 czerwca 2025 r. Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo zorganizowało wyjazd naukowy do Drezna w ramach współpracy Instytutu Nauk Administracyjnych WPAE z Saksońską Szkołą Administracji Publicznej (Die Hochschule Meißen (FH) und Fortbildungszentrum).

Na zaproszenie Pana Profesora Ralfa Lunaua – Dziekana Wydziału Prawa Saksońskiej Szkoły Administracji Publicznej oraz Pana Martina Modschiedlera, posła Parlamentu Wolnego Państwa Saksonia – członkowie Koła mieli przyjemność gościć w Saksońskim Landtagu, gdzie mogli zwiedzić imponujący i nowoczesny gmach Parlamentu oraz porozmawiać z gospodarzami spotkania i bliżej poznać strukturę oraz zasady funkcjonowania władzy publicznej w niemieckim systemie federalnym, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji prawnych obowiązujących w Wolnym Państwie Saksonia. Była to niepowtarzalna okazja do porównania rozwiązań funkcjonujących w Polsce i Niemczech oraz do refleksji nad efektywnością struktur administracji publicznej, zwłaszcza jednostek samorządu terytorialnego.

Następnie Pan Profesor Ralf Lunau oprowadził uczestników wyjazdu po zabytkowym centrum Drezna, co było okazją do zobaczenia najważniejszych miejsc związanych z historią miasta oraz wskazania na ślady polsko-saksońskiego dziedzictwa historycznego, sięgającego czasów unii personalnej między Polską a Saksonią w XVIII wieku.

Koordinatorem wyjazdu naukowego i tłumaczem z języka niemieckiego na polski była Pani Profesor Renata Kusiak-Winter – Opiekunka Koła.

Wyjazd naukowy został dofinansowany ze środków przyznanych Kołu za zajęcie I miejsca w Konkursie Sprawozdań z Działalności Kół Naukowych w 2024 roku na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UWr zorganizowanym przez Radę Kół Naukowych UWr.

Agata Ziemińska
Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo

Wizyta studyjna w Radzie Miejskiej Wrocławia

W dniu 25 marca Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo zorganizowało wizytę studyjną w Radzie Miejskiej Wrocławia z okazji 35. rocznicy uchwalenia ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (gminnym).

Przyjęcie ustawy o samorządzie terytorialnym było równoznaczne z odbudową samorządności w Polsce i jednym z najważniejszych elementów transformacji ustrojowej. Ustanowienie samorządu gminnego wiązało się z przywróceniem zasady subsydiarności oraz statusu jednostek samorządu terytorialnego gminom, a także nadano im osobowość prawną, własny majątek komunalny i niezależne źródła finansowania. Następnym kluczowym elementem było ograniczenie nadzoru administracji rządowej nad działalnością jedynie do kryterium legalności. Uchwalenie ustawy dało podstawy do rozwoju interesów lokalnych oraz kształtowania polityk lokalnych przez mieszkańców. Był to również impuls do następnych reform, które w późniejszych latach doprowadziły do utworzenia samorządu powiatowego i samorządu województwa. Z dniem 29 grudnia 1998 r. zmieniony został tytuł ustawy na ustawę o samorządzie gminnym, która weszła w życie 1 stycznia 1999 r.

W wizycie studyjnej uczestniczyli członkowie Koła oraz studenci II roku administracji studiów I stopnia, którzy w ramach wykładu z ustroju samorządu terytorialnego mieli okazję bliżej poznać funkcjonowanie Rady. Spotkanie zostało otwarte przez Pana Profesora Piotra Lisowskiego, Dyrektora Instytutu Nauk Administracyjnych WPAE UW, oraz Panią Profesor Renatę Kusiak-Winter, Opiekun Naukową Koła, którzy w duchu akademickim wprowadzili nas w tematykę ustroju samorządu terytorialnego oraz okoliczności uchwalenia ustawy o samorządzie terytorialnym.

Następnie głos zabrała Przewodnicząca Rady Miejskiej Pani Agnieszka Rybczak, która przedstawiła pracę radnego, podział Wrocławia na okręgi wyborcze, kulisy kampanii wyborczej oraz funkcjonowanie Rady. Na sali byli obecni również radni: Pani Izabela Duchnowska, Pani Martyna Stachowiak, Pan Robert Leszczyński oraz Pan Sławomir Czerwiński, którzy opowiedzieli o sposobie, w jaki prowadzili kampanie wyborcze, trudach pracy radnego, tym co zaskoczyło ich w wykonywaniu funkcji oraz wskazali, jak ważny jest kontakt z mieszkańcami i jak duża odpowiedzialność na nich ciąży.

Studenci mieli okazję dowiedzieć się o aktualnie podejmowanych sprawach oraz zadać pytania radnym.

Międzynarodowa konferencja studencka „Łączy nas Litwa. Polsko-Litewsko-Ukraiński dialog młodego pokolenia”

W dniach 23–24 kwietnia 2025 r. odbyła się międzynarodowa konferencja studencka zorganizowana przez Koło Naukowe Lituanistów „Labas” (Uniwersytet Wrocławski). W tym wydarzeniu uczestniczyli studenci i studentki z Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki oraz wrocławskiej *Alma Mater*. Konferencja odbyła się w czytelni komputerowej Biblioteki Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Uczestników przywitała szefowa Biura Współpracy Międzynarodowej Pani Urszula Broda i dr Tatjana Vologdina ze Studium Języka i Kultury Litewskiej na Uniwersytecie Wrocławskim. Gości zagranicznych reprezentowali dr hab. Jurga Trimonytė-Bikelienė z Litewskiego Instytutu Literatury i Folkloru (zdalnie) oraz prof. Igor Korolyov z Centrum Bałtystyki Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki.

W czasie dwudniowych obrad zorganizowanych w ramach umowy z kijowską uczelnią młodzi badacze obu uczelni zaprezentowali ponad 30 referatów. Szeroki zakres tematyczny umożliwił przedstawienie swoich prac z zakresu języka litewskiego, kultury, historii i wzajemnych relacji między Polską, Litwą i Ukrainą. Referaty w językach polskim, litewskim, ukraińskim i angielskim wygłaszano również w formie zdalnej. Warto przypomnieć niektóre tytuły wystąpień: *Trzy narody – wspólna przestrzeń dialogu. Międzykulturowość i mobilność akademicka jako narzędzia pogłębiania wzajemnego zrozumienia* (Ina Ponomarenko, Anastasija Zinčenko, Kateryna Kreščyk); *Język reklamy w Polsce i Litwie: lingwistyczne i kulturowe podobieństwa* (Anastasija Cholodna, zdalnie); *Język współczesny polskiej reklamy* (Viktorija Pankiv, zdalnie); *Ukraina i Wielkie Księstwo Litewskie: historia i krajobraz językowy i kulturowy* (Polina Tulbanova, zdalnie); *„Dzieje Polski” Jana Długosza jako źródło historyczno-kulturowe w języku łacińskim* (Vira Korżeva, Valentyna Čatopadchai); *Kobiecość językowa: tworzenie feminatywów w nazwach zawodów w języku polskim i litewskim* (Darja Ujazdovska, zdalnie); *Prababstostwiański – ostatni wspólny przodek języków bałtyckich i słowiańskich* (Patryk Sójka); *Polityka historyczna w Polsce, Litwie i Ukrainie: tematy i różnice* (Stanisław Wilczan Woźniak); *Lituanizmy we współczesnym języku polskim* (Kuba Paczula) oraz *Młodość polska na Litwie – polonizacja czy lituanizacja?* (Bogusław Jodko).

Oczywiście oprócz konferencji goście mieli okazję zwiedzać Wrocław, poznać Uniwersytet Wrocławski i Ossolineum, w którym obecnie jest prezentowana wystawa poświęcona 150-leciu urodzin najwybitniejszego kompozytora i malarza litewskiego M.K. Čiurlionisa – *Wizjoner z kodakiem: fotografie Mikolajusa Konstantinasa Čiurlionisa*.

Tadeusz Juchniewicz

Wyjazd szkoleniowy do Biblioteki Uniwersytetu w Padwie

W dniach od 5 do 9 maja 2025 r. w ramach projektu edukacyjnego Erasmus+ dla pracowników bibliotek szkół wyższych przebywałam na wyjeździe szkoleniowym w Biblioteca Universitaria degli Studi di Padova we Włoszech.

Uczelnia ta, obok Uniwersytetu Wrocławskiego oraz siedmiu innych uniwersytetów, należy do aliansu ARQUS, skupiającego uczelnie usytuowane w średniej wielkości miastach europejskich: Granadzie (Hiszpania), Grazu (Austria), Lipsku (Niemcy), Lyonie (Francja), Maynooth (Irlandia), Mihno (Portugalia), Padwie (Włochy), Wilnie (Litwa) oraz we Wrocławiu (Polska). Uczelnie te są uznanymi, wszechstronnymi ośrodkami badawczymi, mającymi na celu umiędzynarodowienie uczelni macierzystej oraz zaangażowanymi w rozwój swojego regionu. Uniwersytet Wrocławski dołączył do sojuszu ARQUS w 2021 r.

Padwa usytuowana jest w północnych Włoszech w prowincji Wenecja Euganejska, a w 2021 r. jej populacja wynosiła 208 191 mieszkańców. Uniwersytet w Padwie należy do najstarszych w Europie. Został założony w 1222 r., a trzy lata temu (w 2022 r.) hucznie obchodzono osiemsetlecie jego istnienia. Na przestrzeni dziejów wykształcił wielu znamienitych, sławnych na całym świecie uczonych. Studiowali tu m.in. Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Torquato Tasso, Mikołaj z Kuzy, Galileusz, Erazm z Rotterdamu, William Harvey (odkrywca krążenia krwi), matematyk Tulio Levi Civita (wykrył błąd w teorii względności Alberta Einsteina), zaś ze znanych Polaków – Jan Kochanowski, Mikołaj Kopernik, Paweł Włodkowic, Jan Zamoyski. Uniwersytet Padewski wykształcił też pierwszą kobietę – szlachciankę Elenę Lukrecję Cornaro Piscopię, która w 1678 r. jako pierwsza kobieta w historii osiągnęła stopień naukowy doktora w dziedzinie filozofii. Aż do śmierci wykładała filozofię i matematykę, a na jej nagrobku wyryto inskrypcję, że jest primadonną włoskiej nauki. Warto nadmienić, że aż do drugiej połowy XX w. żadna inna kobieta nie uzyskała doktoratu na tym uniwersytecie.

Obecnie Uniwersytet Padewski składa się z 13 wydziałów, gdzie studiuje około 70 tys. osób. Aby zaspokoić potrzeby informacyjne studentów, doktorantów oraz pracowników naukowych wybudowano wiele interesujących obiektów architektonicznych, które pełnią funkcję bibliotek naukowych oraz publicznych. Istniejące już stare budowle, będące niegdyś klasztorami, po adaptacjach budowlanych pełnią dziś funkcję budynków uniwersyteckich. Adaptacje te bez estetycznych zgrzytów łączą różne style architektoniczne, zaczynając od gotyku poprzez styl renesansowy, barokowy, klasycystyczny, neogotycki z nowoczesnymi bryłami budynków, przeszklonymi od góry do dołu. Przykładami są budynki Wydziału Statystyki, Palazzo Liviano, gdzie mieści się Wydział Sztuki i Muzyki, oraz Complesso Beato Pellegrino użyczający swoich przestrzeni studentom i naukowcom kierunków lingwistycznych.

Północne Włochy, obejmujące tereny takich miast jak Mediolan, Wenecja, Bolonia, Werona, Padwa, Turyn, Genua oraz wiele innych, mimo że najbardziej ucierpiały podczas pandemii Covid-19 w 2020 r., szybko otrząsnęły się z tej tragedii i obecnie funkcjonują zupełnie normalnie. Zajęcia na wszystkich kierunkach uczelni odbywają się w trybie stacjonarnym i tylko w wyjątkowych przypadkach dopuszcza się zdalną formę zajęć.

Biblioteki uczelniane pełne są studentów, spędzających w murach uczelni wiele czasu. Niektóre z nich otwarte są do późnych godzin wieczornych – do 22:00, a nawet 22:45, natomiast w nocy działają w trybie bezobsługowym. Aby mieć pewność dogodnego miejsca w czytelni, niezbędna jest rezerwacja online (system biblioteczny ALMA posiada takie opcje). Nawet studenci kierunków ścisłych takich jak matematyka, fizyka czy informatyka oraz pokrewnych, licznie odwiedzają swoje biblioteki, korzystając ze źródeł internetowych i własnych laptopów. Od rana do wieczora uwagę zwracają tłumy użytkowników czytelni. Pracownicy dydaktyczni żartują nawet, że biblioteka zlokalizowana w Kampusie Portello (nauki ścisłe) nie wypożycza studentom książek, lecz miejsca do siedzenia.

Książnice wydziałów humanistycznych umożliwiły korzystanie ze swoich zasobów także innym grupom użytkowników, takim jak emeryci czy uczniowie szkół średnich. Aby mieć taką możliwość, muszą wykupić kartę użytkownika biblioteki ważną rok – za symboliczną opłatę 1 €.

Oprócz realizacji planu wyjazdu szkoleniowego, jako gość Uniwersytetu Padewskiego, mogłam w godzinach popołudniowych zwiedzać wybrane interesujące mnie tamtejsze muzea. Uczelnia zarezerwowała nieodpłatne wejścia; kilka z nich odbyło się z przewodnikiem w języku angielskim *visita guidata confirmata*. To bardzo miły akcent podczas mojego pobytu w tym mieście. Cieszy mnie to tym bardziej, że w ten sposób mogłam zobaczyć Theatrum Anatomicum – najstarszy teatr anatomiczny na świecie założony w 1594 r., zachowany w niezmienionym kształcie do dnia dzisiejszego, oraz Orto Botanico, jeden z najstarszych na świecie ogrodów botanicznych, utworzony w 1545 r. i jako jedyny istniejący w niezmienionej formie po dziś dzień.

Poznałam też Padwę – miasto, gdzie na każdym kroku czuć ducha historii, której – nie bez powodu – w lipcu 2021 r. historyczne centrum zostało wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO zawierającą obiekty najważniejsze w historii cywilizacji naszej planety. Padwa jest jednym z nielicznych miast na świecie wyróżnionym dwa razy przez UNESCO, gdyż Ogród Botaniczny dostąpił tego zaszczytu w 1997 r.

Jadwiga Lewińska

Wyjazd szkoleniowy. Kreowanie pozytywnego wizerunku Wydziału – nowe wyzwanie dla naszej administracji

Wieloletnią tradycją Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego jest coroczne organizowanie wyjazdów szkoleniowych dla wszystkich pracowników administracji wydziałowej oraz biblioteki. Lokalizacje tego typu spotkań to zwykle ciekawe pod względem turystycznym miejscowości Dolnego Śląska.

W bieżącym roku szkolenie odbywało się w dniach 30–31 maja 2025 r. na terenie Twierdzy Srebrna Góra. Jest to olbrzymi bastion obronny – jeden z największych w Europie, który zachował swą pierwotną formę zabudowy. Usytuowany jest w Górach Sowich w miejscowości Srebrna Góra. Malowniczo położony, unikalny w skali światowej, zabiega o wpisanie na listę światowego dziedzictwa UNESCO, co podniosłoby prestiż tej budowli oraz najbliższej okolicy.

O historii fortyfikacji i jej architektonicznych szczegółach barwnie i ze swadą opowiadał przewodnik – absolwent naszego Wydziału sprzed kilkunastu lat. Zwiedzanie Twierdzy, miejscami jedynie przy blasku światła pochodni, na długo pozostanie wszystkim w pamięci. Budowa tego obiektu trwała 12 lat (1765–1777) i powstała na polecenie króla Prus Fryderyka II Wielkiego. Powyższa fortyfikacja obronna miała zabezpieczyć militarnie Śląsk zdobyty przez Prusy w 1740 r. przed najazdem wrogich armii państw ościennych. Bryła architektoniczna fortu składa się z kilku dzieł artyleryjskich, bastionów i kleszczy z usytuowanym w centralnej części największym w Europie donżonem – wieżą obronno-mieszkalną, składającą się z czterech wież o średnicy 60 m każda i dwunastometrowej grubości ich murów. Wewnątrz budowli zlokalizowano około 150 kazamat rozmieszczonych na trzech kondygnacjach, ogromne magazyny, dziewięć studni głębokich na około 70 metrów, szpital, zbrojownię, piekarnię, warsztaty rzemieślnicze, kaplicę, prochownię. Nagromadzone zapasy żywności wystarczały na około 5 miesięcy oblężenia, a Twierdza mogła pomieścić nawet 4 tys. żołnierzy.

Część główną wyjazdu stanowił program dydaktyczny, którego hasłem przewodnim było *Kreowanie pozytywnego wizerunku Wydziału – wyzwanie dla naszej administracji*. Kolegium dziekańskie w osobach Dziekana WPAE – dr. hab. Jacka Przygodzkiego, prof. UWr, dr hab. Wioletty Jedleckiej, dr hab. Barbary Kowalczyk, dr. hab. Bartłomieja Krzana, prof. UWr, oraz dr. hab. Witolda Małeckiego poruszyło kwestię priorytetów działania w nadchodzącym roku akademickim; dyskutowano również o sprawach, z którymi na co dzień zmagają się pracownicy Wydziału.

Pan Dziekan przy okazji serdecznie podziękował całej administracji, pracownikom Biblioteki oraz pracownikom technicznym za rzetelne wykonywanie obowiązków służbowych przyczyniające się do wzorowej współpracy i komunikacji ze studentami, pracownikami naukowymi oraz władzami Uczelni.

Jadwiga Lewińska
fot. Krzysztof Mruszczak

Warsztaty z samoobrony

Dnia 4 czerwca 2025 r., dzięki owocnej współpracy Pani Prodziekan Wioletty Jedleckiej z policją, na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii odbyły się warsztaty z samoobrony – część teoretyczna. Zajęcia dla pracowników administracji oraz biblioteki poprowadził st. asp. Michał Kawalec, przedstawiciel Wydziału Prewencji i Patrolowy Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu.

Starszy aspirant Kawalec podzielił się z nami swoimi doświadczeniami z agresorami oraz objaśnił, jak najskuteczniej bronić się przed napastnikiem. Zaprezentował nam możliwości obrony, jakie mogą nam dać nawet przedmioty codziennego użytku (takie jak np. parasol, długopis, a nawet laptop) oraz odpowiednio wyrobione nawyki (obserwacja otoczenia, szybkie lokalizowanie zagrożenia, zachowany dystans, wezwanie pomocy, krzyk i robienie hałasu itp.). Podał przykłady agresywnych zachowań, z którymi możemy się zetknąć podczas pracy z ludźmi, oraz pokazał kilka reakcji, które mogą nas w takiej chwili uratować.

W sytuacji zagrożenia należy pamiętać, żeby przede wszystkim trzymać od agresora dystans, nie drażnić go, nie uciekać w miejsca bez wyjścia (róg pomieszczenia, ślepe uliczki, bramy) – lecz biec z stronę ludzi (głównych ulic, sklepów itp.), głośno wzywać pomocy i przede wszystkim zadzwonić na numer alarmowy. Najważniejszym elementem sprawnego reagowania w sytuacji zagrożenia jest praktyka i wyrobienie właściwych schematów działania, gdyż w momencie dużego stresu nie będziemy w stanie odpowiednio szybko przeanalizować kroków, które powinniśmy podjąć. Należy też pamiętać, że dzwoniąc na numer alarmowy, powinniśmy jak najszybciej i jak najkrócej (hasłowo) podać dyspozytorowi informacje – co się dzieje i gdzie, aby ułatwić sprawne przekazanie informacji do odpowiednich służb i zlokalizowanie nas (np.: nożownik, Uniwersytecka, sala 309, bud. A). Odzywając się do agresora, nie należy wchodzić z nim w dyskusję, ale trzeba go bacznie obserwować i rzucać do niego krótkie komendy, najgłośniej i najbardziej stanowczo jak potrafimy: „Stój!”, „Rzuć ten nóż!”, „Dzwonię na policję!”.

W późniejszym terminie odbędą się także zajęcia praktyczne, które również ma poprowadzić st. asp. Michał Kawalec.

Marta Godlewska

Konkurs na wywiad swobodny z radnym(-ą) organu stanowiącego i kontrolnego jednostki samorządu terytorialnego – „PorozmawiajMY o samorządzie terytorialnym”

Dnia 29 kwietnia br. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego – podczas przeprowadzenia I etapu IV Wydziałowej Olimpiady z Ustroju Samorządu Terytorialnego – zostały oficjalnie ogłoszone wyniki konkursu na wywiad swobodny z radnym(-ą) organu stanowiącego i kontrolnego jednostki samorządu terytorialnego „PorozmawiajMY o samorządzie terytorialnym”. Wydarzenie zostało zorganizowane z inicjatywy Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo, w ramach grupy zaplanowanych działań Koła upamiętniających, przypadającą w 2025 roku, 35. rocznicę przywrócenia samorządu terytorialnego w Polsce. Konkurs stwarzał dodatkową okazję i przestrzeń do rozmów i dyskusji z radnymi organów stanowiących i kontrolnych jednostek samorządu terytorialnego, a przez to stanowił pewnego rodzaju kontynuację innego projektu Koła – wizyty studyjnej w Radzie Miejskiej Wrocławia (25 marca br.). Konkurs był adresowany do wszystkich studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, a zadanie konkursowe opierało się na wykorzystaniu wywiadu swobodnego jako metody badawczej, mając na celu zachęcenie studentów do pogłębiania i upowszechniania wiedzy i umiejętności z zakresu tematyki administracji publicznej oraz ustroju samorządu terytorialnego.

Zadaniem było przeprowadzenie rozmowy z wybranym radnym(-ą) organu stanowiącego i kontrolnego dowolnej jednostki samorządu terytorialnego w Polsce, a następnie przygotowanie opracowania pisemnego przeprowadzonego wywiadu. Zakres tematyczny rozmowy został określony bardzo szeroko – uczestnicy mogli poruszyć podczas wywiadu dowolnie wybrane przez siebie wątki związane z praktycznymi aspektami ustroju samorządu terytorialnego, jak również funkcjonowaniem i realizacją zadań danej j.s.t. oraz jej organów. Jedynym zagadnieniem obligatoryjnym, ustalonym przez organizatorów konkursu, była ocena stopnia zaawansowania transformacji klimatyczno-energetycznej w danej jednostce samorządu terytorialnego z perspektywy radnego(-ej).

W swoich wywiadach i pracach konkursowych studenci szczególnie zwracali uwagę m.in. na zagadnienia związane z działalnością radnego(-ej) w klubie radnych oraz w komisjach organu stanowiącego i kontrolnego j.s.t., na problematykę wyzwań stojących przed j.s.t.; formułowali także wspólnie z swoimi rozmówcami postulaty zmian w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego.

W skład Komisji Konkursowej, której zadaniem była ocena prac konkursowych na podstawie zasad i kryteriów określonych w Regulaminie Konkursu, wchodziła: dwie członkinie oraz członek KNST oraz Opiekunka Koła Naukowego – dr hab. Renata Kusiak-Winter, prof. UWr.

Ocenie prac konkursowych podlegały ich dwa aspekty: merytoryczny, za który można było uzyskać maksymalnie 20 punktów, oraz warsztatowy, za który możliwe było do zdobycia 15 punktów. W ramach oceny aspektu merytorycznego pracy konkursowej Komisja Konkursowa uwzględniała w szczególności aktualność, oryginalność oraz indywidualny charakter wątków poruszanych w treści pracy, jak również wykazanie stopnia znajomości przez uczestnika Konkursu ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym lub ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz teorii z zakresu ustroju samorządu terytorialnego, a także respektowanie terminologiczno-pojęciowych uwarunkowań języka prawnego i języka prawniczego. Oceniając zaś aspekt warsztatowy pracy konkursowej, Komisja brała pod uwagę w szczególności poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną, jak również styl oraz estetykę pracy konkursowej.

Do Konkursu zdecydowało się przystąpić 12 studentek i studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr. W przeważającej części byli to studenci II roku studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku administracja, jednak warto nadmienić, iż wyzwania podjęli się także studenci I roku studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku administracja, a także IV roku jednolitych studiów magisterskich stacjonarnych na kierunku prawo. Spośród wszystkich prac konkursowych wyróżnione zostały cztery najlepsze prace.

Jest nam miło ogłosić, iż I miejsce w Konkursie na wywiad swobodny z radnym(-ą) organu stanowiącego i kontrolnego jednostki samorządu terytorialnego zajęła Zofia Spaleniak, uzyskując 33,25 punktów za opracowanie wywiadu przeprowadzonego z Panią Izabelą Duchnowską – radną Rady Miejskiej Wrocławia. Zdobycą II miejsca w Konkursie jest Karol Turkiewicz, który uzyskał 30,75 punktów za opracowany wywiad z Panem Jakubem Janasem – radnym Rady Miejskiej Wrocławia. Zaś III miejsce zostało przyznane *ex aequo* Amelii Kurzec oraz Liwii Gałce, które uzyskały po 30,50 punktów, za przeprowadzone wywiady odpowiednio: z Panem Rafałem Koczywąsem – radnym Rady Miasta Skierniewice – oraz z Panem Mirosławem Lechem – radnym Rady Powiatu Wałbrzyskiego. Zwycięzcy oraz laureaci Konkursu otrzymali nagrody rzeczowe. Już wkrótce zostanie przygotowana także w przestrzeni Wydziału gabłota z najlepszymi fragmentami zgłoszonych prac konkursowych. Serdecznie gratulujemy i dziękujemy wszystkich uczestniczek i uczestników za udział w Konkursie!

Fotorelację z ogłoszenia wyników Konkursu przygotowała Pani Dominika Hull-Bruska (Uniwersytet Wrocławski) – dziękujemy!

Patrycja Adamiszyn, Kacper Gajda

Członkowie Zarządu Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo

IV edycja Wydziałowej Olimpiady z Ustroju Samorządu Terytorialnego

Na przełomie kwietnia i maja br. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego została przeprowadzona IV edycja Wydziałowej Olimpiady z Ustroju Samorządu Terytorialnego dla studentów kierunku administracja (studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia), której organizatorem był Zakład Ustroju Administracji Publicznej INA WPAE UW wrz z Kołem Naukowym Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo.

Jednak jeszcze przed rozpoczęciem Olimpiady miało miejsce ogłoszenie wyników zorganizowanego przez KNST konkursu dla studentów WPAE UWr na wywiad swobodny z radnym(-ą) organu stanowiącego i kontrolnego j.s.t. pt. „PorozmawiajMY o samorządzie terytorialnym”.

Olimpiada zgodnie z jej regulaminem przeprowadzona została w trzech etapach o charakterze selekcyjnym. We wtorek, 29 kwietnia br., odbył się I etap, w którym zadaniem uczestników było rozwiązanie pisemnego testu, składającego się z 60 pytań jednokrotnego wyboru, obejmujących swoim zakresem zagadnienia egzaminacyjne z ustroju samorządu terytorialnego w roku akademickim 2024/2025. Wyzwania podjęło się 96 uczestników spośród 98 zapisanych osób. Test przygotowany przez Komisję Olimpiady miał bardzo wysoki poziom i wyłonił pięcioro uczestników, którzy zakwalifikowali się do kolejnego etapu Olimpiady.

Tydzień później, 6 maja br., zostały przeprowadzone dwa kolejne etapy Olimpiady. Do II etapu zdecydowało się przystąpić troje zakwalifikowanych. Musieli udzielić odpowiedzi ustnej na wylosowane przez siebie zagadnienie problemowe z zakresu wiedzy o Ustroju Samorządu Terytorialnego przed Komisją Olimpiady, w skład której wchodził dr hab. Renata Kusiak-Winter prof. UWr – jako przewodnicząca – oraz dr hab. Dominika Cendrowicz, prof. UWr, dr Justyna Mielczarek-Mikołajów oraz dr Karina Pilarz. Udział w pracach Komisji, w charakterze organizacyjnym i opiniodawczym, wzięły również dwie członkinie Zarządu Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo – Agata Ziemińska oraz Patrycja Adamiszyn. W tym roku uczestnicy II etapu Olimpiady musieli zmierzyć się z omówieniem zagadnień związanych z problematyką gmin o szczególnym statusie prawnym, z zagadnieniem konsultacji społecznych z mieszkańcami j.s.t. na przykładzie budżetu obywatelskiego, a także z problematyką statusu jednostek pomocniczych gminy.

Ocena wypowiedzi uczestnika przez Komisję Olimpiady została przeprowadzona według trzech kryteriów: merytoryczna prawidłowość udzielonej odpowiedzi (w ramach oceny tego kryterium można było zdobyć maksymalnie 20 punktów); respektowanie terminologiczno-pojęciowych uwarunkowań (Komisja Olimpiady mogła tu przyznać maksymalnie 10 punktów) oraz forma omówienia zagadnienia problemowego jako wystąpienia publicznego (Komisja Olimpiady mogła tu przyznać maksymalnie 5 punktów). Warunkiem dopuszczającym uczestników II etapu do finału Olimpiady było uzyskanie przez nich co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów.

Komisja, po wysłuchaniu wszystkich odpowiedzi oraz długiej naradzie przyznała punktację, na podstawie której do kolejnego etapu zakwalifikowały się dwie osoby, które uzyskały kolejno 29 i 23 punkty na 35 możliwych.

Zadaniem ostatniego, finałowego, etapu Olimpiady było rozwiązanie wylosowanego przez siebie kazusu, który zawierał opis stanu faktycznego, a także odwołanie do odpowiednich przepisów prawa ustrojowego, materialnego lub procesowego, które były niezbędne do przedstawienia problematyki zawartej w kazusie. W tym roku finaliści musieli zmierzyć się z kazusami, których tematyka odnosiła się do zagadnień związanych z wydawaniem przepisów porządkowych i wykonawczych, a także do problematyki tworzenia w jednostkach samorządu terytorialnego rad społecznych, mających charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.

Po wysłuchaniu szczegółowych odpowiedzi Komisja Olimpiady zdecydowała o przyznaniu Kacprowi Głowiakowi (studentowi II roku studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku administracja) tytułu zwycięzcy IV edycji Wydziałowej Olimpiady z Ustroju Samorządu Terytorialnego oraz tytułu laureatki II miejsca Pani Zofii Wolnej (studentce II roku studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku administracja). Uczestniczki i uczestnik II i III etapu Olimpiady otrzymali pamiątkowe nagrody rzeczowe.

Organizatorzy Olimpiady serdecznie dziękują wszystkim za udział oraz gratulują szczególnie tym osobom, które postanowiły zmierzyć się w kolejnych etapach z niełatwą, ale także fascynującą materią ustroju samorządu terytorialnego!

Patrycja Adamiszyn, Kacper Gajda

Członkowie Zarządu Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo

Harmonogram pracy Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki WPAE w okresie letnim – wprowadzenie nowego systemu bibliotecznego

Drodzy Czytelnicy!

W związku z wdrażaniem nowego systemu bibliotecznego ALMA w całej sieci bibliotek UWr w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu będzie obowiązywał nowy harmonogram pracy Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Dla pracowników Bibliotek to nie tylko okres urlopowy, ale także czas intensywnej pracy nad nowym systemem. Prosimy o zrozumienie i cierpliwość oraz zapoznanie się z poniższymi harmonogramami.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA

Lipiec:

- biblioteka będzie funkcjonować bez zmian;
- do końca lipca będzie możliwe zamawianie, wypożyczanie i zwrot materiałów bibliecznych;
- będzie można także rozliczać karty obiegowe;
- będą obowiązywały wakacyjne godziny otwarcia: poniedziałek, czwartek: 12:00–19:00; wtorek, środa, piątek: 9:00–15:00.

Sierpień:

- wypożyczenia będą możliwe tylko w strefie Wolnego Dostępu i tylko do 14 sierpnia (włącznie); po tej dacie będzie wolno korzystać z książek tylko na miejscu;
- zwroty materiałów oraz rozliczenia karty zobowiązań będą możliwe cały miesiąc w Wypożyczalni Miejscowej na 1. piętrze;
- do dyspozycji pozostaje także całodobowa wrzutnia;
- godziny otwarcia agend: 8:00–15:00.

Wrzesień:

- trwa wdrażanie systemu i migracja danych;
- do 21 września (włącznie) nie ma możliwości zamawiania, wypożyczania, zwrotów książek ani rozliczania kart obiegowych;
- będzie można w tym czasie korzystać z czytelni oraz ze strefy Wolnego Dostępu, lecz bez możliwości zamówień i wypożyczeń materiałów;
- do końca września nie będą naliczane opłaty za nieterminowe oddanie książek;
- od 22 września Biblioteka będzie znów przyjmowała zamówienia, będzie można wypożyczać oraz oddawać materiały, a także rozliczać karty obiegowe;
- godziny otwarcia: poniedziałek, czwartek: 12:00–19:00; wtorek, środa, piątek: 9:00–15:00.

Po więcej informacji zapraszamy na stronę Biblioteki Uniwersyteckiej: <https://www.bu.uni.wroc.pl/uwaga-zmiany-wakacyjne-i-wdrozenie-nowego-systemu-bibliotecznego>.

**Biblioteka
Uniwersytecka**

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU PRAWA, ADMINISTRACJI I EKONOMII

System ALMA zostanie wprowadzony także w Bibliotece Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, w związku z tym w okresie wakacyjnym nastąpią zmiany w funkcjonowaniu naszej instytucji. Bardzo prosimy użytkowników, by w miarę możliwości szybko rozliczyli się ze wszelkich zobowiązań bibliotecznych.

Lipiec:

- obowiązywać będą inne godziny otwarcia agend Biblioteki;
- do końca lipca będzie możliwe zamawianie, wypożyczanie i zwroty materiałów bibliotecznych;
- będzie można także rozliczać karty obiegowe;
- będzie można korzystać z księgozbioru w Czytelni Głównej, a także zamawiać do Czytelni materiały z magazynu.

Sierpień:

- **wszystkie agendy Biblioteki są nieczynne – prosimy o zwrot wypożyczonych materiałów i rozliczenie konta do końca lipca!**
- brak możliwości zamawiania i wypożyczenia materiałów bibliotecznych;
- czytelnicy niemający wypożyczonych książek na koncie mogą rozliczyć się w formie online (prosimy wysłać skan karty zobowiązań na adres: biblioteka.wpae@uwr.edu.pl);
- nie będzie naliczana kara za nieterminowy zwrot książek.

Wrzesień:

- trwa wdrażanie systemu i migracja danych;
- obowiązywać będą inne godziny otwarcia agend Biblioteki;
- od 1 do 21 września (włącznie) Wypożyczalnia będzie nieczynna – nie ma możliwości zamawiania, wypożyczania, zwrotów książek ani rozliczania kart obiegowych;
- będzie można w tym czasie korzystać z Czytelni Głównej;
- od 22 września Biblioteka będzie znów funkcjonowała zgodnie z harmonogramem;
- do końca września nie będzie naliczana kara za nieterminowy zwrot książek.

HARMONOGRAM OTWARCIA BIBLIOTEKI WPAE

CZYTELNIA GŁÓWNA: czynna od 1–31 lipca oraz 1–30 września w godzinach:

Poniedziałek	9:00-15:00
Wtorek	9:00-15:00
Środa	11:00-18:00
Czwartek	11:00-18:00
Piątek	9:00-15:00
Sobota	nieczynna

WYPOŻYCZALNIA: czynna od 1–31 lipca oraz 22–30 września w godzinach:

Poniedziałek	10:00-15:00
Wtorek	10:00-15:00
Środa	13:00-17:00
Czwartek	10:00-15:00
Piątek	10:00-15:00
Sobota	nieczynna

CZYTELNIA KOMPUTEROWA: nieczynna

Nowości wydawnicze

Piotr Góralski

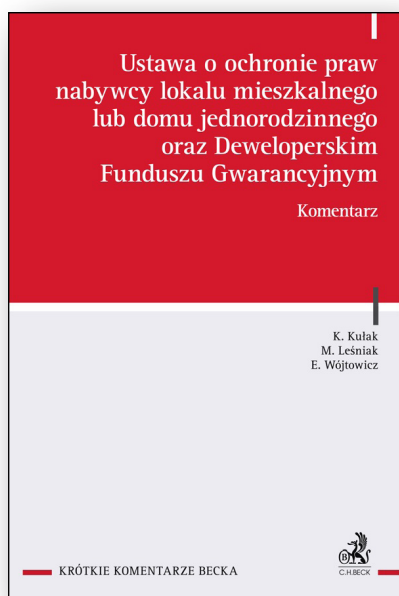
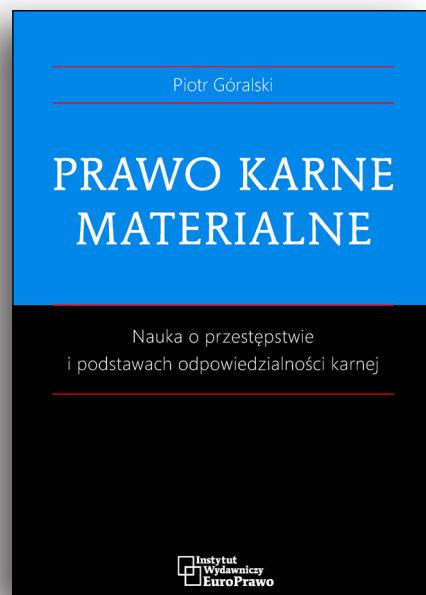
Prawo karne materialne. Nauka o przestępstwie i podstawach odpowiedzialności karnej

Nakładem Instytutu Wydawniczego EuroPrawo ukazała się monografia dr. hab. Piotra Góralskiego, prof. UWr, *Prawo karne materialne. Nauka o przestępstwie i podstawach odpowiedzialności karnej*. Opracowanie to, liczące 560 stron, może pełnić funkcję podręcznika z zakresu prawa karnego. Monografia przedstawia m.in. szczegółową analizę podstawowych zasad odpowiedzialności za czyn zabroniony oraz nauki o przestępstwie w polskim prawie karnym materialnym. Autor przede wszystkim omawia przepisy zawarte w art. 1–31 kodeksu karnego, ukazując ewolucję unormowań kodeksowych od 1932 r. do czasów współczesnych oraz towarzyszące im wyzwania interpretacyjne.

Opracowanie koncentruje się na pięciu kluczowych problemach doktrynalnych, obejmujących m.in. kazuistyczność przepisów, dysonans między teorią a praktyką wykładni, przesunięcie akcentu z winy na obiektywizację odpowiedzialności, a także wpływ podejścia interdyscyplinarnego na dogmatykę prawa karnego. Autor podejmuje rozważania dotyczące relacji między prawem karnym czynu a prawem karnym sprawcy w kontekście takich instytucji prawnych jak usiłowanie nieudolne czy recydywa.

Struktura publikacji obejmuje analizę podstawowych zagadnień prawa karnego, w tym budowy przepisów, kontratypów, przypisania odpowiedzialności oraz form popełnienia przestępstwa. Uwzględnienie bogatego orzecznictwa oraz relewantnej literatury przedmiotu czyni niniejszą pozycję kompleksowym kompendium wiedzy dla teoretyków i praktyków prawa.

Monografia została dofinansowana ze środków Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Krzysztof Kułak, Marek Leśniak, Ewa Wójtowicz

Ustawa o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym. Komentarz

Publikacja stanowi kompleksowy komentarz do ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 695 ze zm.).

Zamierzeniem autorów było przedstawienie kompleksowej analizy przepisów ustawy, a także ukazanie sposobów rozwiązywania wątpliwości interpretacyjnych, pojawiających się na tle stosowania jej przepisów. Uznając potrzebę ochrony nabywców lokali mieszkalnych oraz domów jednorodzinnych na tzw. rynku pierwotnym, autorzy wskazują, dopuszczalne sposoby interpretacji przepisów

ustawy, zapewniające należytą ochronę tej grupy konsumentów. Jednocześnie prezentują wypowiedzi oraz wnioski istotne z punktu widzenia deweloperów, ułatwiające, a niekiedy w ogóle umożliwiające im właściwe stosowanie komentowanej ustawy.

Aleksandra Polak-Kruszyk

Wykonywanie długoterminowych kar pozbawienia wolności

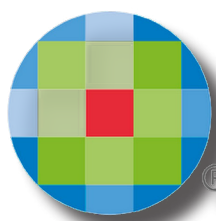
Ługoterminowe kary pozbawienia wolności odgrywają istotną rolę wobec sprawców najpoważniejszych przestępstw. Dopiero orzekane w takim wymiarze czynią zadość poczuciu sprawiedliwości społeczeństwa, które oczekuje reakcji i ochrony ze strony państwa. Rozległa nowelizacja kodeksu karnego uchwalona w lipcu 2022 roku wprowadza zmiany, które stawiają przed polskim systemem penitencjarnym nowe wyzwania: wykonywanie nieznanych wcześniej kar od 25 do 30 lat pozbawienia wolności oraz kary dożywotniego pozbawienia wolności bez możliwości warunkowego zwolnienia. Tymczasem penitencjaryści coraz częściej podnoszą argument, że cel resocjalizacyjny kar długoterminowych jest trudny do osiągnięcia, a kary takie często sprowadzają się jedynie do aspektu izolacyjnego. Autorka przekonuje jednak,

że mimo narastającej krytyki, nie możemy zupełnie zrezygnować z wymierzania kar długoterminowych, a jedynie w dalszym ciągu doskonalić ich wykonywanie. Nadal pozostaje wiele wątpliwości dotyczących postępowania z osobami odbywającymi kary skrajnie długie, a świat skazanych na kary długoterminowe stanowi nieodkryty fragment przestrzeni penitencjarnej.

Aleksandra Polak-Kruszyk na podstawie przeprowadzonych własnych badań oraz odwołując się do innych dziedzin nauki, takich jak socjologia czy psychologia, formułuje piętnaście postulatów zmian w wykonywaniu kar długoterminowych, zmierzających do stworzenia optymalnego modelu postępowania ze skazanymi.

Monografia skierowana jest przede wszystkim do praktyków i teoretyków zainteresowanych problematyką długoterminowej izolacji, osób zaangażowanych w pracę z osadzonymi i pozostającymi z nimi w bezpośrednim kontakcie, kuratorów sądowych, a także funkcjonariuszy Służby Więziennej. Praca może jednak okazać się przydatna również dla świata nauki oraz sędziów (zwłaszcza penitencjarnych), prokuratorów, adwokatów, radców prawnych i studentów.

<https://wuwr.eu/produkt/wykonywanie-dlugoterminowych-kar-pozbawienia-wolnosci/>

kino, które zmienia

17–27 lipca, wrocław
17 lipca – 3 sierpnia, online

nowehoryzonty.pl

Goniec kulturalny

Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty powstał w 2001 roku jako miejsce służące prezentacji, mało obecnego wówczas w Polsce, odważnego kina artystycznego, szukającego nowych form wyrazu, wykraczającego daleko poza granice konwencjonalnego filmu.

To festiwal wizjonerów kina, artystów bezkompromisowych, którzy mają odwagę iść obroną przez siebie drogą wbrew panującym modom i opowiadać o rzeczach najważniejszych swoim niepowtarzalnym językiem. Spośród setek filmów pokazywanych co roku na światowych festiwalach oraz wśród tych nadsyłanych do selekcji, wybierane są te, które za sprawą swojej niezwykłej formy i siły ekspresji, nie pozwalają o sobie zapomnieć. Budzą skrajne reakcje i emocje, rodzą polemiki i dyskusje, wywołują zachwyty i protesty. Ale to właśnie takie filmy najczęściej wyznaczają najnowsze trendy w światowym kinie. Wypełnieniem idei kina „nowohoryzontowego” jest konkurs główny, który od lat daje możliwość wyczucia tętna światowego kina, doświadczenia jego różnorodności i podjęcia wyzwań, jakie stawia ono przed publicznością. Laureatem Grand Prix w 2024 roku zostało Wytlumaczenie wszystkiego (Explanation for Everything) Gábor Reisz, zaś Nagrodę Publiczności zdobyła Luna Carmoon, za Skarby (Hoard).

Festiwal odwiedza co roku kilkudziesięciu reżyserów z całego świata – od debutantów po niekwestionowanych mistrzów. Gośćmi Nowych Horyzontów byli już między innymi: Abdellatif Kechiche, Agnès Varda, Nanni Moretti, Terry Gilliam, Peter Greenaway, Béla Tarr, Bruno Dumont, Carlos Reygadas, Aleksander Sokurov, Abel Ferrara, Kim Ki-duk, Tsai Ming-liang, Naomi Kawase, Carlos Saura, Claire Denis, Dušan Makavejev, Asghar Farhadi, Jean-Pierre i Luc Dardenne, Andriej Konczalowski, Leos Carax, Stephen i Timothy Quay, Gaspar Noé, Radu Jude, Michel Franco, Nadav Lapid, Sandra Wollner, Mark Jenkin, Lisandro Alonso, Rose Glass, Miguel Gomes, Lorcan Finnegan, Ellen Kuras i Bertrand Bonello.

Ważną misją festiwalu jest prezentacja twórczości niepokornych mistrzów kina oraz odkrywanie dorobku artystów mniej znanych, lecz dla twórców festiwalu niezwykle ważnych. Swoje retrospektywy na festiwalu mieli już między innymi: Pier Paolo Pasolini, Philippe Garrel, Šarūnas Bartas, Derek Jarman, Shinya Tsukamoto, Yasujiro Ozu, Michelangelo Antonioni, Béla Tarr, Takashi Miike, Rainer Werner Fassbinder, Siergiej Paradżanow, Federico Fellini, Hal Hartley, Theo Angelopoulos, Andrzej Żuławski, Guy Maddin, Tsai Ming-liang, Jean Luc-Godard, Wojciech Jerzy Has, bracia Quay, Laura Mulvey, Anja Breien, Werner Nekes, Carlos Reygadas, Ulrich Seidl, Ingmar Bergman czy Dušan Makavejev. W 2017 roku odbyły się przeglądy twórczości zmarłego niedawno wizjonera i współtwórcy nowej fali Jacques’a Rivette’a oraz operatora i reżysera Freda Kelemena, współpracownika między innymi Béli Tarra. W 2018 roku – retrospektywy Pedra Costy i João Césara Monteiry, Nicolasa Roega, Ildikó Enyedi, Valeski Grisebach, w 2019 – Alberta Serra, Oliviera Assayasa, Albertiny Carri, Shūji’ego Terayamy, w 2021 roku Chantal Akerman, Apichatponga Weerasethakula i Angeli Schanelec, w 2022 roku Agnieszki Holland, Joanny Hogg, Lucile Hadžihalilović i Jonasa Mekasa, a w 2023 Satyajita Raya, Wang Binga, Alice Diop i Alaina Robbe-Grilleta. W 2024 roku odbyły się przeglądy twórczości Nagisy Ōshimy, Yvonne Rainer, Alaina Tannera i Bertranda Bonello, a także przegląd Afrykańskie Nowe Fale.

Festiwal przybliży również najciekawsze miejsca na filmowej mapie świata, odkrywając kinematografie rzadko obecne w regularnej dystrybucji. W ostatnich latach przybliżyliśmy kino Nowej Zelandii, Australii, Kanady, Turcji, Grecji, Szwecji, Meksyku, Litwy czy Norwegii. W 2017 roku festiwal przedstawił najnowsze kino z Izraela, w 2018 roku – z Iranu, w 2019 – z Argentyny, w 2021 – z Kosowa, w 2023 – z Portugalii, w 2024 – z Rumunii.

W programie festiwalu ważne miejsce zajmują filmy artystów wizualnych, filmy eksperymentalne oraz dzieła twórców eksplorujących obszar non-fiction. Programowi filmowemu towarzyszą projekty multimedialne w przestrzeni miejskiej i galeryjnej oraz wystawy, badające historyczne i współczesne związki kina i sztuki (na przykład coroczna Scena Artystyczna). Program festiwalu jest bogaty w wydarzenia towarzyszące – koncerty, wystawy, instalacje, opery. Z festiwalem współpracowali tacy artyści jak Wim Mertens, Michael Nyman, Michel van der Aa. Swoje wystawy mieli między innymi Werner Nekes, Tsai Ming-liang, Guy Maddin, Albert Serra, zaś na scenie muzycznej festiwalu pojawili się między innymi Meredith Monk, Nick Cave, Mike Patton, Marianne Faithfull i grupa Tindersticks. W 2016 roku wydarzeniami festiwalu były pokazy filmowej opery River of Fundament Matthew Barneya oraz wystawienie opery *Zagubiona autostrada* (reżyseria: Natalia Korczakowska) na motywach filmu Davida Lyncha.

Nowe Horyzonty z biegiem lat stały się najczęściej odwiedzanym festiwalem w Polsce i jednym z najpopularniejszych w tej części Europy (ponad 100 tysięcy widzów każdego roku). W 2024 w MFF Nowe Horyzonty wzięło udział ponad 167 tysięcy widzów i widzek, którzy mieli okazję zobaczyć 285 filmów na ponad 600 seansach w kinie oraz w ramach online’owej odsłony wydarzenia. Z uwagi na znakomicie rozwijające się wydarzenia, takie jak Polish Days i Studio Nowe Horyzonty, festiwal jest także ważnym miejscem spotkań międzynarodowej branży filmowej. W ramach współorganizowanych przez Polski Instytut Sztuki Filmowej Polish Days jej przedstawiciele poznają na zamkniętych pokazach najnowsze kino polskie na każdym etapie produkcji, zaś Studio Nowe Horyzonty+, współorganizowane przez Creative Europe Desk Polska, obejmuje cztery dni wykładów i konsultacji dotyczących różnych aspektów promocji i rozwoju projektu filmowego.

<https://www.nowehoryzonty.pl/>

Serdecznie zapraszamy do współtworzenia naszego Biuletynu
oraz nadsyłania materiałów do kolejnego numeru.

Kontakt: Joanna Mroczo-Sidorowicz
joanna.mroczo-sidorowicz@uwr.edu.pl

Korekta: Karina Skowroń, Marta Godlewska
DTP: Krzysztof Mruszczak